

Цирфа
Юлія Анатоліївна

Специфіка патерна управління в контексті становлення зовнішньополітичної ідентичності держави

УДК 327:[352/357].07+316.42]:005.3](477)(045)
DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616-2018-3-75-80>

Цирфа Юлія Анатоліївна
кандидат політичних наук,
асистент кафедри міжнародного
регіонознавства
Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
вул. Мельникова, 36/1,
Київ, Україна

Нині в Україні розгортається масштабний соціально-політичний конфлікт, який пронизує всі найважливіші сфери суспільного життя, торкаючись основних зрізів управлінського мислення всередині держави та під час реалізації її зовнішньої політики. Тому в період транзитивного розвитку держави важливим є вибудовування належних патернів організації управлінської діяльності та соціального розвитку як ключового базису становлення зовнішньополітичної ідентичності актора міжнародних відносин.

Мета дослідження полягає у визначенні специфіки патерна управління в умовах кризи та його впливу на становлення зовнішньополітичної ідентичності держави на основі аналізу взаємодій на рівні «державна – соціум» у транзитивних умовах внутрішньо- та зовнішньополітичного розвитку України.

Методи дослідження: системний аналіз, котрий дозволив дослідити соціально-політичні особливості впровадження патернів управління на державному та міжнародному рівнях; абстрактно-логічний та індуктивний методи, метод аналізу та синтезу, що сприяли виявленню владно-політичної організації й інституціоналізації просторової структури антикризового управління й встановленню принципів формування сучасного патерна останнього в контексті вибудовування зовнішньополітичної ідентичності держави.

У результаті проведеного дослідження доведено, що сучасний патерн антикризового управління в Україні має вибудовуватися з урахуванням внутрішньо- та зовнішньополітичних флуктуацій. В основу такого патерна має бути покладено інтенсивну взаємодію органів влади та суспільства, інтереси котрого повинні реалізовуватися на державному рівні. Екстраполяція цих інтересів на міжнародній арені дозволяє сформувати статичну модель зовнішньополітичної ідентичності держави.

Виявлено, що функціональна діяльність, адекватність і ефективність роботи органів державної влади пов'язані не тільки з належною реалізацією їхніх внутрішніх функцій і завдань, а й визначаються на рівні їхньої взаємодії зі співпраці з іншими публічно-правовими інститутами влади щодо досягнення загальнодержавних і національних цілей і завдань, здійснення єдиної внутрішньої політики держави та відстоювання затвердженого зовнішньополітичного курсу у світі.

Визначено, що сформована система взаємодій на рівні «суспільство – держава» дозволяє органам державної влади керуватися єдиною моделлю зовнішньополітичної ідентичності на світовій арені, використовуючи соціум як ключову основу становлення певного «Я» суб'єкта, відмінного від значимих для нього «Інших».

Ключові слова: патерн управління, зовнішньополітична ідентичність, держава, соціум, органи влади, владні відносини.

Вступ. Під впливом стрімких тенденцій і змін, з якими стикається людство у XXI столітті, сучасні суспільства переживають глобальні та локальні перетворення. Умови та способи їх функціонування постійно трансформуються, адже зміни, що відбуваються у світі, стосуються всіх без винятку сфер життєдіяльності соціумів. Такі зміни наразі також відбуваються в Україні й супроводжуються прискоренням соціальної еволюції, яка виражається невизначеністю суспільних процесів. За таких умов послаблюється, а інколи й втрачається адаптивна здатність органів державної влади вчасно реагувати на такі виклики, що призводить до постійного загострення суперечностей і розгортання кризових явищ.

Можна стверджувати, що суспільно-політична криза, яка розгорілася в Україні в 2013–2014 роках, зрушила з місця трансформаційні процеси в соціумі. Громадяни нашої держави почали усвідомлювати, що влада та суспільство – це не дві протилежні сили, а взаємозалежні системи [4], які мають розвиватися й функціонувати паралельно, забезпечуючи синергію розвитку ключових елементів

держави й становлення її ідентичності. На жаль, подальші події показали слабкість процесів, що відбуваються, і підтвердили здатність пострадянської системи владно-суспільних відносин до самовідтворення в умовах соціально-політичного й економічного дисбалансу розвитку держави та проведення реформ. Отже, під час транзитивного періоду становлення суспільства, котрий наразі проходить Україна, всеохоплюючий соціально-політичний конфлікт, який пронизує всі найважливіші сфери суспільного життя, виявився ключовою кризовою домінантою й став основним елементом розгортання загальнодержавної системної кризи та ствердження зовнішньополітичної ідентичності нашої держави на глобальному рівні.

Системні дослідження державного управління за таких умов містять обґрунтування впливу чинників визначення якості й ефективності його здійснення, акцентуючи увагу на важливості адекватних патернів (від англ. pattern – модель, зразок, шаблон) організації суспільства як ключового базису становлення державної ідентичності. Такий патерн у контексті нашого дослідження може бути

визначений як форма організації антикризового управлінського мислення й діяльності [11, с. 11–12] у період транзитивного розвитку держави в контексті переформатування її внутрішньої політики та формування зовнішньополітичної ідентичності.

Мета та завдання. Отже, мета нашого дослідження полягає у визначенні специфіки патерна управління в умовах кризи та його впливу на становлення зовнішньополітичної ідентичності держави на основі аналізу взаємодій на рівні «держава – соціум» у транзитивних умовах внутрішньо- та зовнішньополітичного розвитку України.

Методи дослідження. Методика дослідження у своїй основі містить системний аналіз, котрий дозволив автору дослідити соціально-політичні особливості впровадження патернів управління на державному та міжнародному рівнях. Також було застосовано абстрактно-логічний та індуктивний методи, метод аналізу та синтезу, що сприяли виявленню владно-політичної організації й інституціоналізації просторової структури антикризового управління й установленню принципів формування сучасного патерна останнього в контексті вибудовування зовнішньополітичної ідентичності держави.

Результати. Завдяки аналізу наявних теоретичних напрацювань із цієї тематики можна констатувати, що в загальному вираженні політико-правовий патерн розвитку держави як окремого суб'єкта характеризується кількома параметрами: суверенність політико-правового простору; безперервність, однорідність і цілісність політико-правового простору; територіальна обмеженість, тобто наявність лімітованого простору; системно-структурний і функціональний характер існування; внутрішня єдність політико-правового простору; зовнішня єдність (наявність визначеної зовнішньополітичної ідентичності під час участі держави в міжнародних відносинах); спадкоємність під час формування та розвитку політико-правового простору [9, с. 395–396]. Цей патерн зумовлює специфіку інституціоналізації системи управління на основі політичних впливів і взаємодій, розвитку правових режимів і механізмів публічного управлінського впливу на суспільні відносини як на всій суверенній території держави, так і в межах певного регіону чи локального ареалу, формування процедур і технік прийняття управлінських рішень і їх реалізації у процесі здійснення владного впливу тощо.

Соціально-політичні наслідки наявності подібних патернів відображаються на громадській організації й процесах управління, зумовлюючи інституціоналізацію адекватної їм структури організації й управління, яка відтворює їх як через елементи і взаємозв'язок останніх, так і через наявність єдиної цілісності. Так, наприклад, патерн політичного панування реалізовується за допомогою різних політичних інститутів. Процес його імплементації виявляється як нескінченне пере-

творення патерна на структуру, а також як відтворення системи як цілого, що еволюціонує в часі. Такий патерн на практиці може бути представлений як функціонування конкретної форми політичної організації. Отже, мета державного управління в цьому сенсі полягає у виявленні визначеності патерна й застосування її в усіх формах політичної структури й процесуальності [3, с. 21].

Таким чином, сучасна проблематика антикризового управління в Україні також полягає не стільки у висвітленні принципів організації й функціонування системи органів державного управління, скільки в розумінні сутності й сенсу (іншими словами, соціально-історичного призначення) антикризового державного управління в умовах внутрішньо- та зовнішньополітичних флуктуацій.

Окремі дослідники зазначають, що всі соціально-політичні системи набувають стійкості, а процеси управління – адекватності на основі власного, часто унікального, патерна, що виникає природним чином, стихійно, базуючись на законах самоорганізації [9, с. 401]. У цьому разі спроби нейтралізувати системні деструкції за допомогою впливу абстрактно правильної, але системно неадекватної політичної свідомості приречені на провал, причому подібна парадоксальність може загрожувати існуванню цілісності як такої, незважаючи на формальну правильність управлінських впливів на систему [2, с. 203]. Отже, системна організація суспільства й процеси антикризового управління повинні бути адекватними ментальній моделі соціуму, спиратися на неї й інституційно втілюватися в межах соціального буття суспільства задля того, щоб відтворювати домінуючий патерн політичної організації й форму управління. Адекватність ментальної моделі й собі може мати подвійну сутність, тобто для її вироблення може застосовуватися емпіричний шлях осмислення, заснований на можливостях зміни системи управління за рахунок трансформації чи введення нових політичних компонентів, які очікувано вплинуть на домінуючий патерн. Крім того, теоретичне осмислення ментальної моделі соціуму може дати можливість модифікувати її будь-яким доступним способом [3, с. 24], первинно легітимізувавши політичне втручання.

З урахуванням зазначених факторів до параметрів сучасного патерна антикризового управління в контексті становлення зовнішньополітичної ідентичності держави слід віднести цілісність і єдність; публічно-правовий і полісуб'єктний характер функціонування; транзитивність політичних процесів; цільову спрямованість і результативність; мережеву організацію міжнародних нарративних практик, що реалізуються на основі інформаційно-комунікативних технологій і розширення залученості вітчизняних високопосадовців до процесів розбудови регіональних і глобальних міжнародних відносин.

У загальному, початковому значенні, тобто на теоретико-методологічному рівні сприйняття, цілісність патерна антикризового управління стосується об'єкта дослідження, утвореного шляхом налагодження взаємозв'язків між його частинами, що володіє якісно новими властивостями й загальносистемними характеристиками. При цьому такі властивості не притаманні кожній окремій частині чи простій сумі таких частин. Вони з'являються в рамках цілого як сукупний результат їх взаємного й узгодженого функціонування [2, с. 32–33]. Слід зазначити, що твердження стосовно відсутності загальносистемних властивостей у кожній окремій частині й у простій сумі таких частин не означає, що ці загальні властивості не виражаються в частинах цілого на рівні його підсистем. Окремі дослідники заперечують існування абстрактних частин, адже будь-яка частина завжди набуває властивостей конкретного цілого [8, с. 125]. Внутрішня детермінація цілого на основі поєднання його частин означає, що ці частини взаємопов'язані, а їхні взаємодії зумовлюють інтегральні характеристики цілого. Інтегративну роль цілого у зв'язку із цим слід визначати, зважаючи на те, що властивості й процеси функціонування кожної частини детермінуються їх органічним зв'язком, тобто цілим. Наскільки міцний цей зв'язок і його вищий продукт (ціле), настільки його частини мають специфічні для такого цілого властивості [2, с. 37].

Отже, слід урахувати, що в системі державного управління рівні владно-політичної організації й гілки публічно-правової діяльності виступають як відносно автономні частини (підсистеми), котрі характеризуються не тільки з погляду функціональної реалізації їхніх компетенцій, а й із погляду їх співвідношення з іншими елементами (підсистемами) і цілим. У загальному сенсі функціональна діяльність, адекватність і ефективність того чи іншого органу чи структури державної влади пов'язані не тільки з належною реалізацією їхніх внутрішніх функцій і завдань, а й визначаються на рівні їхньої взаємодії й співпраці з іншими публічно-правовими інститутами влади щодо досягнення загальнодержавних і національних цілей і завдань, здійснення єдиної внутрішньої політики держави (економічної, соціальної, культурної, оборонної, правоохоронної, екологічної тощо) і відстоювання затвердженого зовнішньополітичного курсу.

Отже, єдність системи антикризового управління на рівні держави має два виміри – зовнішній і внутрішній. Перший підтверджує, що державне управління в умовах кризи виконує в суспільстві інтегративну системоутворюючу роль. Цей вид управління є найважливішим серед інших видів управлінської діяльності, адже може вважатися однопорядковим порівняно з іншими видами управління, оскільки покликаний визначати їх державний і соціально-політичний статус, характер і межі впливу, а також зміст практичних взаємодій. Процес корегування

інших видів управління із загальнодержавним забезпечує раціональну, ефективну й стабільну якість суспільних відносин. Такий підхід до кооперативної, спільної співпраці та розвитку різних видів управління в різних сферах життєдіяльності соціуму формує патерн антикризового управління як цілісного, узгодженого процесу, що враховує й реалізовує життєво важливі інтереси в системі «особистість – суспільство – держава» [7, с. 88]. Крім того, інтеграція міжсуб'єктних відносин співробітництва з усіма видами управління становить важливий ресурс у процесі раціоналізації й ефективності самого державного управління, його якісної еволюції й розвитку з урахуванням сучасних умов і потреб суспільної системи. Формування зворотного зв'язку, особливо на основі мережевої організації комунікацій, не менш актуальне для вдосконалення позицій держави на міжнародній політичній арені, ніж оптимізація прямих, структурно-ієрархічних взаємодій і протидія політичним інструментам впливу. У цьому разі сформована зсередини єдина система взаємодій на рівні «суспільство – держава» дозволяє органам державної влади керуватися єдиною моделлю зовнішньополітичної ідентичності на світовій арені, використовуючи соціум як ключову основу становлення певного «Я» суб'єкта, сконструйованого за законами холістської природи розвитку акторів міжнародних відносин.

Отже, другий, внутрішній вимір єдності системи антикризового управління на рівні держави відображає внутрішньо узгоджений механізм функціонування всіх інститутів і структур управління, розосереджених як по вертикалі, так і по горизонталі. При цьому важливо, що всі публічно-правові інститути державного управління являють собою складну організовану «пірамідальну» систему, у межах якої повинні бути узгоджені як внутрішні взаємозв'язки координації та співпраці, підпорядкування й субординації між цими органами, так і спільні управлінські впливи, спрямовані на керований об'єкт. Саме встановлення стійких внутрішньосистемних відносин, що активно відтворюються (адже засновані на раціоналізації й ефективності), у цілому забезпечує високий рівень антикризового управління. У цьому сенсі цілком справедливим є твердження про те, що наявність взаємин між різними інститутами державного управління практично забезпечує владно-політичний статус державних органів і матеріалізує результат їхнього функціонування в процесі налагодження соціальних взаємодій [8, с. 123].

Слід констатувати, що в останні роки розвиток вітчизняної політико-правової організації супроводжується розпадом безлічі організаційних, виробничих, кооперативних, інформаційних, контрольних та інших взаємозв'язків, тому проблема відносин між усіма публічно-правовими інститутами влади набуває особливої гостроти. Радикальна трансформація інституційної системи

державного управління, зміна форм і способів організаційних взаємодій її елементів, вироблення нових технологій стратегічної співпраці різних органів влади з метою досягнення загальносуспільних цілей призвели до того, що були зруйновані необхідні відносини як усередині системи державної влади, так і відносини зворотного зв'язку щодо взаємодії держави та різноманітних інститутів громадянського суспільства.

Отже, однією з основних характеристик сучасного патерна державного управління є транзитивність владно-політичних процесів. Останнім часом транзитивність переходу якісних характеристик цих процесів у певну ідеологічну систему зумовлює переміщення різноманітних культурних моделей і технологій управління з одних геополітичних і геоюридичних систем до інших, причому цей процес відбувається без урахування просторово-часових і соціально-культурних умов життєдіяльності суспільства [5, с. 47–48]. Тому саме транзитивний стан української державності зумовлює головну вимогу до алгоритму екстраполяції ключових ідентитетів актора на світовій політичній арені – необхідність формування власних стратегічних орієнтирів розвитку, що відповідають забезпеченню зовнішньополітичної передбачуваності, стабільності соціально-політичної системи та національної безпеки держави.

Крім цього, важливо відзначити транзитивний характер процесу розвитку регіональних систем владно-суспільних взаємодій: у контексті адміністративно-територіального реформування й процесів децентралізації окремі регіони перебувають на стадії трансформації свого політичного устрою, правил і моделей владно-політичної взаємодії як у їхніх межах, так і під час налагодження відносин регіональних публічно-правових суб'єктів влади із центральними владними органами й структурами. Транзитивність регіональних просторів також характеризується конвергенцією політичних процесів (тобто змішуванням суперечливих, різновекторних тенденцій) [6, с. 142]. З одного боку, у регіональному політичному процесі переважає адміністративний моноцентризм, який домінував у регіональній політичній системі практично до 2014 р., забезпечуючи внутрішньополітичну стабільність і певну єдність політичної еліти. Однак ця стабільність супроводжувалася соціально-політичним і економічним застоєм, латентністю соціальних і політичних конфліктів. З іншого боку, імплементація процесів децентралізації дозволяє трансформувати адміністративне значення регіонального центру, зменшуючи його вагу й таким чином відтісняючи безапеляційні раніше владні впливи місцевих політичних еліт. Отже, цілком очевидно, що усунення їхніх лідерів означатиме зменшення політичного тиску на регіональну владу й зрештою можливу зміну політичного ландшафту в регіонах. Хоча на рівні регіо-

нів наразі ще не сформовано нової професійної управлінської еліти, здатної забезпечити єдність сприйняття державної ідентичності в рамках регіональних соціальних груп, що часто гальмує процес формування зовнішньополітичної ідентичності зсередини й стає причиною вибудовування політично й соціально розшарованих політик і програм на міжнародній арені.

За умов нестабільності регіональних і глобальних міжнародних відносин модерні патерни управління в Україні мають публічно-правовий характер і послуговуються чіткою правовою регламентацією управлінського процесу. З одного боку, це створює формальні юридичні рамки стандартизації та регламентації управлінського процесу, формує захисні механізми, що мають запобігати зловживанню владою (використанню управлінського потенціалу того чи іншого інституту не за призначенням, для досягнення інших, незапланованих цілей, задля реалізації політичних інтересів тощо) або перевищенню посадових повноважень (наприклад, під час досягнення управлінського результату з перевищенням обсягів застосованих матеріальних, владних, організаційних ресурсів).

Цільова спрямованість управління сьогодні визначається його перманентною скерованістю на реалізацію заданих параметрів, досягнення певного стану розвитку суспільної системи [8, с. 118]. Управлінський процес і собі пов'язується із цільовими характеристиками, причому функціонування різних рівнів владно-політичної організації, так само, як і гілок державного управління, має розглядатися не тільки з погляду їх функціональної спрямованості й структурно-ієрархічної підпорядкованості, а й у контексті їхнього співвідношення із цілісною системою, тобто в якості функціонально діючої цілісності, яка передбачає відносну функціональну автономність різних публічно-правових підсистем. При цьому взаємозв'язки різних органів і структур державного управління мають корелятивний характер, що передбачає взаємне перетворення властивостей підсистем управління як під їхнім впливом одна на одну, так і під впливом цілісності управлінської системи, її загальносистемних цілей і завдань.

Таким чином, трактування антикризового управління як системно-функціональної цілісності в контексті наявності формотворчих наслідків такого управління для зовнішньополітичної ідентичності держави характеризується з погляду інституціональної організації завдяки його структурно-функціональній та ієрархічній побудові, формі функціонально діючих елементів, режиму функціонування різних підсистем і їхній взаємодії одна з одною. Натомість результативність управлінської діяльності в цьому контексті визначається на основі досягнення конкретних показників і реалізації чітко визначених завдань. Ця діяльність оцінюється не тільки з погляду витрат і термінів досягнення результативності, а й відповідно до рівня адек-

ватності форм і технологій, що використовуються для вирішення конкретних цілей і завдань, і реального сприйняття окремих видів діяльності з боку інших акторів міжнародних відносин.

Звичайно, критерії результативності й ефективності управлінського процесу в різних сферах суспільної життєдіяльності вміщують якісно відмінні складники. Так, у контексті досліджуваної тематики критерії результативності й ефективності антикризового управління стосуються забезпечення політичної стабільності та мінімізації кількості негативних суспільно-політичних наслідків такого управління на державному рівні. При цьому політична стабільність відображає такий досягнутий якісний стан, за якого відсутні чи мінімізовані різного роду політичні конфлікти та боротьба політичних сил за здійснення владного впливу в контексті репрезентації базової моделі зовнішньополітичної ідентичності держави на світовій політичній арені [10, с. 135]. У діяльності державних органів влади соціально-політична стабільність є критерієм вибору між економічними й соціальними цілями державної політики, наприклад, показником вибору між перерозподілом коштів на користь відсталих регіонів із метою підвищення рівня зайнятості чи вирішення соціальних питань і максимізації темпів економічного зростання в державі. Цей складник сучасного патерна антикризового управління на зовнішньополітичному рівні зумовлює формування програмно-цільового планування регіонального та глобального курсу держави з паралельним обмеженням впливів окремих політичних еліт і досягненням балансу підтримки в рамках соціуму.

Полісуб'єктна природа модерного управління полягає в тому, що воно здійснюється низкою взаємозалежних інституцій і установ, котрі в рамках своєї функціональної діяльності утворюють цілісну систему державно-правової регламентації суспільних відносин [8, с. 132]. Очевидно, що система державної влади єдина, проте є чимала кількість суб'єктів, уповноважених на реалізацію цієї влади. Тому державне управління являє собою багаторівневу систему владно-політичних і правових відносин, у межах якої видається неможливим виділення одного управлінського суб'єкта, адже вона є досить складною, цілісною системою взаємодій управлінських органів та інституцій щодо досягнення соціально значимих результатів [8, с. 133]. Отже, зміст антикризового управління розкривається як через системні взаємозв'язки владних інституцій, так і кризь призму ієрархічної системи управлінських повноважень, що відображають усю взаємопов'язану сукупність владно-політичних можливостей держави здійснювати управлінський вплив на суспільні відносини з метою їх упорядкування та стимулювання процесу становлення єдиної зовнішньополітичної ідентичності держави.

Висновки. Таким чином, якість і ефективність функціонування системи антикризового управління нині повністю залежить від відповідності новітнього

«патерна управління» сучасним умовам і тенденціям розвитку політичних процесів на рівні окремих територіальних одиниць і держави в цілому. Цей патерн, що включає визначені складники, повинен бути концептуалізований (у доктринально-нормативних документах і концепціях політичного розвитку) та інституціоналізований на нормативно-правовому рівні [9, с. 407]. Останнє, на нашу думку, забезпечує не тільки вдосконалення й належне втілення управлінського процесу, а й головно виступає формотворчою основою для розвитку управлінського мислення й діяльності. Основним політичним наслідком упровадження цього патерна є те, що він зумовлює інституціоналізацію адекватної структури владно-політичної організації й управління політичними процесами на державному рівні, елементи якої здатні системно й чітко апелювати до налагоджених взаємодій із соціумом із метою екстраполяції інтересів усього суспільства на міжнародній політичній арені, тобто задля формування статичного феномена зовнішньополітичної ідентичності держави в її відносинах зі значимими для неї «Іншими».

Отже, формування в Україні моделі ліберально-правової держави, котра має бути реалізована в рамках національного владно-політичного простору, повинне забезпечити високу ефективність державного апарату, сумірну з наявною в розвинутих демократичних країнах. Тому, вибудовуючи необхідний патерн антикризового управління, владна еліта, насамперед, має відтворити належний рівень ефективності державної діяльності та її незалежність від кон'юнктурних політичних впливів і забезпечити відповідність державної діяльності високим сучасним світовим стандартам забезпечення прав і свобод людини та громадянина [1] й розвитку суспільства в цілому.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms of 4 November 1950. URL: https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_ENG.pdf.
2. Абрамова Н.Р. Целостность и управление. М.: Наука, 1974. 248 с.
3. Гулиев М.А., Сагова Л.А. Социально-технологические ресурсы управления постиндустриального общества: опыт системного анализа. Ростов-на-Дону: Феникс, 2008. 241 с.
4. Костецька Л.М. Політична криза публічного управління в Україні. Восточноєвропейський научний журнал. Март 2017. № 15. URL: <https://eesa-journal.com/2017/03/14/politichna-kryza-publicnogo-upravlinnya-v-ukra%D1%97ni/>.
5. Кузнецов И.И. Парадигма транзитологии (Плюсы и минусы объяснительной концепции переходного периода). Общественные науки и современность. 2000. № 5. С. 46–51.
6. Туровский Р.Ф. Основы и перспективы региональных политических исследований. Политические исследования. 2001. № 1. С. 138–156.

7. Шихвердиев А.П., Гусятников Н.В., Беликов И.В. Государство как объект корпоративных отношений. М.: Изд. центр «Акционер», 2001. 192 с.

8. Albert M., Buzan B. International relations theory and the «social whole»: Encounters and gaps between IR and sociology. *International Political Sociology*. 2013. № 7. P. 117–135.

9. Chenery H., Taylor L. Development patterns among countries and over time. *Review of Economics and Statistics*. 1968. № 4. P. 391–416.

10. Rosenthal U. Political order: Rewards, punishments and political stability. Rotterdam: SIJTHOFF & NOORDHOFF, 1978. 286 p.

11. Trondal J. Dissecting international public administration. ARENA Working Paper. 2016. № 2. 20 p.

REFERENCES:

1. Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms of 4 November 1950. Available at: https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_ENG.pdf.

2. Abramova N. R. (1974). Tselostnost i upravlenie [Integrity and management]. Moscow: Nauka [in Russian].

3. Guliev M.A., Sagova L.A. (2008). Sotsialno-tekhnologicheskie resursy upravleniia postindustrialnogo obshchestva: opyt sistemnogo analiza [Social and technological resources of the postindustrial society management: Experience of the system analysis]. Rostov-on-Don: Feniks [in Russian].

4. Kostetska L.M. (2017) Politychna kryza publichnoho upravlinnia v Ukraini [Political crisis of

public administration in Ukraine]. *Vostochno-Evropetskii nauchnyi zhurnal*, no. 15 [in Ukrainian]. Available at: <https://eesa-journal.com/2017/03/14/politichna-kryza-publichnoho-upravlinnya-v-ukra%D1%97ni/>.

5. Kuznetsov I.I. (2000) Paradigma tranzitologii (Pliusy i minusy obiasnitelnoi kontseptsii perekhodnogo perioda) [Paradigm of transitology (Advantages and disadvantages of the explanatory concept of the transitional period)]. *Obshchestvennye nauki i sovremennost*, no. 5. Pp. 46–51 [in Russian].

6. Turovskii R.F. (2001) Osnovy i perspektivy regionalnykh politicheskikh issledovaniia [Fundamentals and prospects of regional political studies]. *Politicheskie issledovaniia*, no. 1, pp. 138–156 [in Russian].

7. Shikhverdiev A.P., Gusiaticnikov N.V., Belikov I.V. (2001). Gosudarstvo kak obekt korporativnykh otnoshe-nii [State as an object of corporate relations]. Moscow: Izd. tsentr «Aksioner» [in Russian].

8. Albert M., Buzan B. (2013) International relations theory and the «social whole»: Encounters and gaps between IR and sociology. *International Political Sociology*, no. 7, pp. 117–135.

9. Chenery, H.B., Taylor, L. (1968) Development patterns among countries and over time. *Review of Economics and Statistics*, no. 4, pp. 391–416.

10. Rosenthal U. (1978). Political order: Rewards, punishments and political stability. Rotterdam: SIJTHOFF & NOORDHOFF.

11. Trondal J. (2016). Dissecting international public administration. ARENA Working Paper, no. 2.

Specific features of the management pattern while forming the foreign policy identity of the state

Tsyryfa Yuliia Anatoliivna

PhD in Political Science,
Assistant at the Department of
International Regional Studies
of the Institute of International Relations
of Taras Shevchenko National University
of Kyiv
Melnykova Str., 36/1, Kyiv, Ukraine

Nowadays, a large-scale social and political conflict in Ukraine influences all the most important spheres of public life touching on key segments of management thinking within the state and during the implementation of its foreign policy. Accordingly, during the transitional period of national development it is important to build proper patterns organizing management and social development as a key basis to form the foreign policy identity of an actor of the international relations.

The purpose of the study is to determine the specific features of the management pattern under the crisis conditions and its impact on the formation of the foreign policy identity of the state on the basis of the analysis of interactions at the “state – society” level in the transitional period of the internal and external political development of Ukraine.

Research methods are as follows: systematic analysis which allows to study social and political peculiarities of implementation of the management patterns at the state and international levels; abstract and logical and inductive methods, the method of analysis and synthesis that help to identify the power and political organization and institutionalization of the spatial structure of anti-crisis management and to establish the principles of formation of its modern pattern in the context of building of the foreign policy identity of the state.

Consequently, the study proves that the current pattern of anti-crisis management in Ukraine should be built with respect to domestic and foreign policy fluctuations. This pattern should be formed on the basis of intensive cooperation between the public authorities and society, as the latter’s interests are to be implemented at the state level. Extrapolation of these interests on the international arena allows to form a static model of the foreign policy identity of the state.

Functional activity, adequacy and efficiency of public authorities are revealed to be connected not only with the proper realization of their internal functions and tasks, but also with their interaction and cooperation with other public power institutions while achieving all-state and national goals and tasks, implementing a consistent internal policy of the state and defending the approved foreign policy course in the world.

The developed system of interactions at the “state – society” level is determined to allow state authorities guiding by a single model of foreign policy identity on the world arena while using the socium as the key basis of the formation of a certain “I” of a subject to be different from the significant external “Others”.

Key words: management pattern, foreign policy identity, state, society, public authorities, power relations.